

יום ד', עשרה בטבת תשס"ה (22 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום עשרה בטבת, תענית ציבור

הוא יום התחלת המצור על ירושלים על-ידי נבוכדנאצר, מלך בבל בבית ראשון. =ויהי בשנת התשיעית למלכו, בחודש העשירי, בעשור לחודש, בא נבוכדנאצר מלך בבל, הוא וכל חילו, על ירושלים ויחן עליה ויבנו עליה דייק סביב. ותבוא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו. בתשעה לחודש [תמוז], ויחזק הרעב בעיר ולא היה לחם לעם הארץ. ותיבקע העיר... = [מלכים ב, כ"ה 1-4] = ובחודש החמישי [=אב] בעשור לחודש... בא נבוזראדן רב טבחים... וישרוף את בית ה' ואת בית המלך ואת כל בתי ירושלים... ואת כל חומת ירושלים סביב נתצו... ואת יתר האמון (ההמון) הגלה נבוזראדן... = [ירמיה נ"ב 12-15]

850 שנה ישבו ישראל בארצם מיום שהכניסם יהושע לשם. והולידו בנים ובני בנים: **20 דור** עד שעלה עליהם נבוכדנאצר הרשע מלך בבל והגלים: **440 שנה** עד שבנה שלמה המלך את בית המקדש ועוד **410 שנה** שהיה הבית קיים עד שהחריבוהו חיל כשדים. כשנכנסו ישראל לארץ, נכנסו בה לשבת ישיבת עולם, שכך הבטיח הקב"ה לאברהם: "כי את כל הארץ אשר אתה רואה – לך אתננה ולזרעך, עד עולם." [בראשית י"ג 15] אלא שתנאי התנה הקב"ה עמהם: "ושמרתם את כל חוקותיי ואת כל משפטיי ועשיתם אותם – ולא תקיא אתכם הארץ אשר אני מביא אתכם שמה לשבת בה" [ויקרא כ' 22] "ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אותה, כאשר קאה את הגוי לפניכם." [שם י"ח 28] [ספר התודעה]

מלמדת אותנו הגמרא: "אמר אביי, לא חרבה ירושלים אלא בשביל שחיללו בה את השבת, שנאמר "ומשבתותי העלימו עיניהם ואחל בתוכם." [יחזקאל כ"ב 26] "ועוד סיבות לחורבן שמובאים בגמרא: "לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו קריאת שמע שחרית וערבית [בבוקר ובערב כשראו לקרוא קריאת שמע, היו עסוקים בשתיית יין או בנשפים]; לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביטלו בה תינוקות של בית רבן [מלימוד תורה]; לא חרבה ירושלים אלא מפני שלא היה להם בושת פנים זה מזה; לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהושו קטן וגדול" [ולא העריכו כראוי את גדולי הדור] ועוד... [מסכת שבת קי"ט:]

=מה שמצינו בקשר לעשרה בטבת הלשון: "שבו סמך מלך בבל אל ירושלים" [יחזקאל כ"ד 2] וקשה – הרי "סמך" הוא לשון סמיכה וסעד, והיה צריך לומר "צר מלך בבל" אך ה"בית יוסף" מביא בשם האבודרהם דאם היה חל עשרה בטבת בשבת לא היו יכולין לדחותו ליום אחר מפני שנאמר בו, "בעצם היום הזה" כמו [שכתוב] ביום הכיפורים. ועוד, דאם חל בערב שבת מתענין ומשלימים בו ביום ונכנסים לשבת כשהם מעונים [וכך אנו נוהגים. מג] והטעם משום שהיום שצר מלך בבל על ירושלים **חל אז בשבת**. משום כך, מותר ליכנס בו כשהוא מעונה מיום תענית זו.

והנה אומרת הגמרא [מסכת סנהדרין צ"ו:] שנבוכדנאצר היה ירא לצור על ירושלים שלא יארע לו כמו שאירע לסנחריב מלך אשור, וכן מובא בגמרא ש"לא חרבה..." ובזה מדוקדק הלשו **סמך** מלך בבל, שבאמת היה ירא לצור על ירושלים, אלא מפני ששמע שישראל מחללין שבתות – בזה סמך לבו ולא היה ירא והיה בטוח על נצחונו. ובזה מדוקדק גם המילה "שבו" –

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', עשרה בטבת תשס"ה (22 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.

אבא קובנר, 1978

כלומר, שבעיצומו של יום השבת שהיה אז ושמע שישראל מחללין אותו, בזה סמך מלך בבל על נצחונו. =

[ר' יחזקאל הלוי, מובא ב"ספר ימי זכרון" – היום, י' בטבת הוא יום פטירתו]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל